

SLOVENEČ

Velja po pošti:

za celo leto naprej . . . K 40.—
za en mesec . . . „ 3.50
za Nemčijo celoletno . . . „ 45.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 50.—

V Ljubljani na dom:

za celo leto naprej . . . K 36.—
za en mesec . . . „ 3.—
V spravi prejemam mesečno . . . 2.50

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . K 8.—
za Nemčijo celoletno . . . „ 10.—
za ostalo inozemstvo . . . „ 13.—

Inserati:

Enostolpna pettivrsta (72 mm
široka in 3 mm visoka ali nje
prostor)

za enkrat . . . po 50 v
za dva- in večkrat . . . „ 45
pri večjih naročilih primerom
popust po dogovoru.
Ob sobotah dvojni tarif.

Poslano:

Enostolpna pettivrsta K 1.—
Izhaja vsak dan izvenišel ne-
delje in praznike, ob 3. uri pop.
Redna letna priloga vozi red

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne hranilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 26.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 188.

Potreba socialne vzgoje.

Ako izvajamo Čehe, imamo Sloven-
ci med vsemi slovanskimi narodi najbolj
razvito združništvo. Zlasti naša denarna
organizacija in to predvsem kmetijska, je
naravnost vzorna in skoraj že popolna. Kar
je pa glavno, je naša denarna organizacija
prebila neizogibne otroške bolezni brez
večjih žrtev. Tako je danes naša denarna
zadružna organizacija sila, ki bo mogla po
vojni in osebno v dobi prehodnega gospo-
darstva uspešno podpirati prehod v nor-
malno gospodarstvo; v prvi vrsti pa bo v
tej organizaciji imelo naše kmetijstvo naj-
močnejšo oporo.

Žal, da tega, kar smo rekli o naši de-
narni organizaciji, ne moremo reči o orga-
nizaciji našega konsuma in naše produk-
cije. Res je sicer, da so se nekatere panoge
naše organizacije producentov pred vojno
prav lepo razvijale. To se more pred vsem
reči o našem mlekarstvu. Brez ozira na
to, da je vojna vplivala ravno na to pro-
dukcijsko panogo zelo neugodno, smo imeli
toliko pri produktivnih, kolikor konsum-
nih zadrukah nekaj prav občutnih polo-
mov, ki so morebiti vplivali demoralizir-
joče in neugodno na daljni razvoj organi-
zacije konsumentov in producentov.

Nehote nam se mora torej vsiliti vpra-
šanje: Kje je iskati razloga temu? Kako
naj si raztolmačimo okolnost, da imamo na
eni strani tako lepo razvito in cvetočo
denarno organizacijo, dočim organizacija
konsumentov in producentov ne more prav
ven iz otroških poveljev?

Važen vzrok je vsekako v pomanjka-
nju strokovno izšolanih ljudi za vodstvo
produktivnih in konsumnih zadrug. Dočim
za vodstvo male denarne zadruge ni po-
treba mnogo strokovnega znanja, treba za
vodstvo konsumnih in produktivnih zadrug
mno go teoretičnega, kolikor praktičnega
strokovnega znanja. Tu treba poznati blago,
treba poznati kalkulacijo, treba jemati
v poštev razne faktorje, ki pri malih de-
narnih zadrukah povsem odpadejo.

Vendar je iskati glavni razlog, da se
konsumno in produktivno združništvo
med nami ne more, oziroma dosedaj ni mo-
glo prav razviti, v pomanjkanju
pravega smisla vzajemnosti,
v pomanjkanju socialnega ču-
ta. Duh novega časa gre za socializacijo,
naša vzgoja je pa še vedno povsem indivi-
dualistična. Duh novega časa nam sicer
pripoveduje, da more posameznik najti
svojo srečo le v srečni in zadovoljni celo-
kupnosti, toda mi živimo še vedno v ide-
ologiji individualizma, po kateri je dolžnost
vsakega posameznika, da si nabere kolikor
mogoče bogastva. Saj je temu primerno
prirojena tudi vsa naša šolska vzgoja in
naši mladini se postavljajo kot vzor moške,
ki so si znali pridobiti veliko bogastvo.
Tako nam je prešlo v kri in meso, da je
glavni namen posameznika, da si nabere
čim največ svetnega premoženja. To bi
bili oni, ki se čutijo v to sposobne. Drugi,
ki se ne smatrajo poklicane ali sposobne,
da bi si nabirali svetno bogastvo, pa gle-
dajo, da bi našli varno zavetje v državni
službi, ne morda zato, da bi posvečali svo-
je najboljše moči javnemu blagru, ampak
zato, da bi živeli čim udobneje na račun
splošnosti. Ideal pa jim je: penzija in s tem
prezorno brezdelje. Vendar ni naš namen,
da bi se danes bavili s to zadnjo vrsto, pač
pa si hočemo ogledati one prve, ki sma-
trajo kot nalogo svojega življenja nabira-
nje čimvečjega osebne bogastva.

Koj bo storil tak človek, ako dobi v
roke vodstvo zadruge? Jasno je, da bo
gledal v prvi vrsti na svoje lastne koristi
in ne na koristi zadruge. Saj je danes ve-
ljavno načelo, da je dovoljeno vsako sred-
stvo za pridobivanje premoženja, da se
človek le zna spretno izogniti posledicam
kazenskih paragrafov. Tam, kjer se gre sa-
mo za poslovanje z denarjem, so nepošten-
e manipulacije trajno nemogoče, ker je kon-
trola prilično enostavna in bo vsako ne-
korektno postopanje, vsako nepoštenje
prej ali slej razkrito. Vse drugače pa je
tam, kjer se gre za blagovni promet. Kdo
bo nadziral sproti vhod in izhod blaga, kdo
kako itd.? To je nemogoče zlasti tam, kjer
se gre za raznovrstno blago. Seveda so tu

razmere enake, kakor pri privatnem tr-
govcu: ako je mogoča kontrola tu, bo pač
mogoča tudi tam. Toda mi ne mislimo to-
liko na nižje uslužbence, kolikor na funk-
cionarje zadrug: odbornike, ravnatelje itd.
Ti pa morajo imeti visoko razvit socialni
čut, da bodo na eni strani žrtvovali za-
druški toliko časa, kakor ga žrtvuje pri-
vatni trgovec svojemu osebnemu podjetju,
a na drugi strani, da bodo znali premagati
skušnjave, ko se jim nudijo osebne koristi.
Nepoštenju in brezvestnosti, ali če se ho-
čemo izraziti milejše, pomanjkljivemu mo-
raličnemu čutu, so odprta vrata na stežaj.
Končni efekt je polom, a tudi tedaj prav-
im krivcem še ni mogoče priti do živlega.
To velja posebno o produktivnih zadrukah.
Koliko takih zadrug je bilo med nami usta-
novljenih in koliko se jih je obdržalo?
Večina jih je pospala. In zakaj? Radi po-
manjkanja socialne vzgoje, ker je toliko
članom, kolikor voditeljem manjkalo po-
trebnega čuta vzajemnosti, ker so toliko
eni, kakor drugi videli v zadruški le pred-
met za izkoriščanje. Člani, ki so si priza-
devali, da so dobavljali svojim zasebnim
odjemalcem le najboljše blago, so zalagali
zadruško z najslabšim blagom in najslabšimi
izdelki, dočim so funkcionarji izkoriščali
zadruško na drug način. Toda, naj se ne
misli, da so to morda posamezni slučaji.
Ne, to je takorekoč pravilo. Krivda na tem
pa je v naši vzgoji, ki temelji še vedno na
načelu, da je naloga zemskega bivanja člo-
veka, da doseže čimvečje osebne uspehe.
In posledice se kažejo v splošnem lovu za
osebnim bogastvom, ki je posebno v se-
dajnji vojni zavzel naravnost strahotne ob-
like. Vendar bi bilo napačno, ko bi vsled
tega krivili posameznike. Posameznik je
končno vedno le produkt svoje okolice in
razmer v katerih živi, a v glavnem to, kar
je naredila iz njega vzgoja. Ta vzgoja pa
gre v glavnem za tem, da bi napravila iz
vseh ljudi srečolovce. Za tem ciljem gre
vsa naša vzgoja toliko v družini, kolikor v
šoli in na to deluje posebno vsa naša oko-
lica. Od družbe, ki je skozi in skozi indi-
vidualistična ni možno pričakovati, da bi
rodila nesebične ljudi. Nasprotno bo dru-
žba v kateri je posamezniku vcepljen na-
zor, da je njegova glavna naloga nabiranje
bogastva, rodila vedno le egoiste, ljudi, ki
vidijo središče življenja v svojem lastnem
jaz. Isto pa treba, da pridemo ven iz te
individualistično-egoistične ideologije. Nui-
no potrebno je, da vso svojo domačo, šol-
sko in družabno vzgojo postavimo na po-
vsem nove podlage. Dokler ne bomo po-
stavili na mesta današnjih individualistično-
egoistično vzgojenih ljudi novih, socialno-
altruistično mislečih ljudi, tudi ni resno mi-
sliti na splošno dvigovanje kulture in sploš-
nega ljudskega blagostanja. Zato mora biti
naša naloga, da delujemo na popolno re-
formo današnjega mišljenja o nalogah po-
sameznika. Na mesto nazora, da je oni
človek najboljši, ki si je nabral največje
bogastvo in dosegel največje uspehe, mora
stopiti nazor, da je najboljši človek oni, ki
je brez ozira na osebne uspehe, dosegel,
oziroma storil največ za korist splošnosti.
Prešiniti mora vsakogar zavest, da deluje
najbolje za lastno korist, ako deluje za kor-
ist splošnosti, da so v koristi splošnosti
najboljše zavarovane tudi njegove lastne
koristi. Ravno ta ideologija pa je našim
širokim masam takorekoč popolnoma ne-
poznana, dočim jo poznajo omikanci le v
teoriji. Vsakdo gleda le nase in svoje lastne
koristi, ne da bi se brigal za koristi skup-
nosti. »Reši se, kdor more«, to je klic naše
individualistične družbe in zato tudi ni
čudno, da vlada povsod le goli egoizem.
Teorija, da se morejo pamtni posamezniki
deli dobro le v zdravi celoti, je takorekoč
nepoznana. Počenši z malo zadruho in ob-
čino, pa vse do države, od najmanjše, pa
do največje gospodarske organizacije vi-
dimo, da išče vsakdo le sebe. To pa ne bo
bolje, dokler ne bo prešla vsakega po-
sameznika zavest, da ni njegova naloga,
zbirati bogastvo za sebe, temveč, da je
njegova naloga, zastaviti svoje najboljše
v korist splošnosti. To pa je naloga vzgoje,
domače in šolske, in predvsem naloga naj-
silnejšega vzgojevalnega faktorja širokih
mas — časopisa.

Obupen gospodarski položaj
Spodnje Štajerske.

Poslovalnica slovensko - štajerskih
poslancev je dne 4. aprila t. l. sklicala v
Maribor na posvetovanje vse merodajne in
prizadete činitele, da se pogovore, kako
odpomoči sedanjim obupnim gospodarskim
razmeram na Sp. Štajerskem in zlasti olaj-
šati neznosne rekvizicije. Na posvetovanje
so prišli vsi slovenski poslanci, razen dr.
Benkoviča, Brenčiča in dr. Jankoviča, ki
so se opravičili, veliko županov, duhovni-
kov in kmetov. Navzoči so bili tudi zastop-
niki vseh prizadetih oblasti v deželi: na-
mestniški svetnik Krauss iz Gradca, za-
stopnik štajerskega prehranjevalnega ura-
da, ravnatelj graške podružnice za vnov-
čevanje živine, vodja mariborskega okraj-
neg aglararstva dr. Kramer, vodja mari-
borskega prehranjevalnega urada dr. Lan-
jšič itd.

Zborovanje je vodil dr. Verstovšek; v
svojem uvodnem govoru je naglasil, da je
danes povsod le eno mnenje, da po seda-
nji poti ne gre več dalje. Omenil je načrt
namest. svetnika Kraussa, po katerem naj
bi se občinam predpisale gotove množine
pridelkov, ki jih imajo oddati, vse drugo
naj bi ostalo kmetu v svobodno porabo.
Na Dunaju tega načrta niso sprejeli.

Za njim je govoril namest. svetnik
Krauss, se izrekel za kontingentiranje in
opozoril tudi na pomanjkljivost dosedanje
statistike. Na podlagi statistike so Štajer-
ski za leto 1917 predpisali 6300 vagonov
žita, a z vsemi rekvizicijami je bilo mogo-
če spraviti skupaj samo 2500 vagonov.

Vodja prehranjevalnega urada v Ptuj-
ju, dr. Pirkmeier je razvil svoj načrt za re-
kvizicije. Vse bi se moralo postaviti na tem-
elji, da bi se pospešila produkcija. Sem
spadajo oprostitve vojakov za poljsko de-
lo, sistematično preskrbovanje delavskih
moči kmetovalcem; vojnih ujetnikov, vo-
jaških delavskih oddelkov itd. Kdor bi se
zavezal iz lastnega pridelka dobaviti goto-
vo množino živil, na primer 10.000 kg ži-
ta, naj bi bil prost vojaške službe. Kmetje,
ki pridelujejo za splošnost, naj bi se pod-
pirali s podeljevanjem gospodarskih po-
trebščin.

Poslanec Roškar poroča o rekviziciji
živine; danes mnogi posestniki nimajo več
niti tretjine prejšnjega števila, dočim ima-
jo graščaki svoje hleve še vedno enako
ali celo še bolj polne nego pred vojsko.
Predlaga, naj se izvrši popis živine, naj se
pusti vsakemu posestniku toliko živine,
kolikor zahteva obseg njegovega posestva,
živina izpod 250 kg se ne sme klati.

Posl. dr. Korošec pravi, da so Roškar-
jevi predlogi idealni, a v vojni neizvedljivi.
V prvi vrsti moramo zahtevati, da se že en-
krat sklene mir, ki ga hoče vse ljudstvo.
Pri rekvizicijah se treba dotakniti tudi vo-
jaških oblasti. Po vseh državah so že uve-
dli centralno klanje, samo pri nas se živi-
na živa vozi na fronte, pri čemer izgubi
tretjino svoje teže. Glasom predpisa bi
morala dati štajerska mesečno 8230 glav
živine, sedaj jih pa zahtevajo 27.000! Pri
tem smo vedno posebno udarjeni ubogi
Slovenci, ki moramo dati vedno več nego
drugi; v zaledju in na fronti.

Ravnatelj graške podružnice za vnov-
čevanje živine Schneider je povedal, da je
dala lani Srednja Štajerska 7000 glav živi-
ne premalo, kar sta morali potem nadome-
stiti Sp. in Zg. Štajerska. Sicer pa na celem
Štajerskem ni več nobene klavne, marveč
samo še plemena živina. Na splošne pri-
tožbe proti Ogrski, kjer je še dovolj živi-
ne, odgovarja vlada, da se Ogrske ne mo-
re prisiliti, da bi nam kaj dala, ako sama
noče. Vojno ministrstvo zahteva sedaj brez-
pogojno dobavo predpisane števila živi-
ne, to je 27.000 glav mesečno pod pretjo
vojaških rekvizicij; namestniku Claryju so
naložili osebno odgovornost za dobavo. Na
ta način se zmanjša število živine na Šta-
jerskem vsak dan za 400 glav. Odobrava
dr. Koroščevo misel o centralnem klanju
in naglašja, da izgubi živina na transportih
40 odstotkov svoje teže in vojaki morajo
vrhu tega uživati meso bolne živine.

Voditelj mariborskega okrajnega gla-
varstva dr. Kramer je rekel, da so urad-
niki okrajnega glavarstva na eni strani v
nevarnosti, da jih da namestništvo obesiti,
na drugi strani pa, da jih ubije prebival-
stvo. Govorili so še posl. Pišek, dr. Lan-
jšič, komisar Urbanek in drugi, ki so vsi
soglasno poudarjali nevzdržnost razmer.

Tržaško pismo.

Trst, 7. aprila 1918.

Na velikonočni ponedeljek se je vršila
v Šklednju Krekova slavnost. Tako dopol-
danska slavnost — slovesna sv. maša, pri
kateri je imel cerkven govor č. g. Skabar
— kakor tudi popoldanska, sta se izvršili
ob veliki udeležbi domačinov in gostov iz
Trsta in druge okolice v splošno zadovolj-
stvo. Slavlja se je udeležil tudi državni
poslanec č. dr. Rybač.

Dne 2. aprila se je vršil posvet o na-
meravani ustanovitvi tako potrebnega slo-
venskega sirotišča v Trstu. Izvoljen je bil
odsek, ki naj v najkrajšem času izdela pra-
vila, da se lahko kmalu začne z delom.

Kakor je »Slovenec« že poročal, je iz-
med tržaških laških listov edini katoliški
»Unione«, ki ne more spati zaradi jugoslo-
vanskega gibanja. Povsod vrta in dreza in
sumniči. V zadnji številki je napolnil kar
tri kolone s Slovenci. Govoreč pod naslo-
vom »Anche le dame« (Tudi žene) o izro-
čitvi 200.000 podpisov slovenskih žen in
deklet za jugoslovansko državo dr. Ko-
rošcu v Ljubljani, piše, da je bilo med temi
tudi nekaj (parecchie) podpisov slovenskih
žen iz Trsta. Ne le »nekaj«, cara »Unio-
ne«, ampak 15.000 jih je bilo. Zakaj tega
ne poveš svojim bralcem? Ali se bojiš, da
bi se jim oči odprle in bi zvedeli, koliko
Slovanov da je v Trstu? Smešen je ko-
mentar »Unione« k temu poročilu. Pravi,
da bi naše žene bolje storile, če bi se bolj
brigale za kuhinjo, kakor da se umešavajo
v politiko; oni, katoliški Italijani, da za-
htevajo od svojih žen le, da sodelujejo pri
verskem, gospodarskem, socialnem in
vzgojnem delu, politike pa da se morajo
vzdržati. Kdo Vam to verjame? Kadar gre
za Vaše italijanske koristi, Vam pride prav
tudi žensko sodelovanje; toda ta načela
izpovedujete sedaj samo zato, ker gre za
našo jugoslovansko stvar, pred katero ima-
te Vi očitno tak strah. Ko so se nabirali
pred leti podpisi za peticije proti razporo-
ki in brezverski šoli, ali bi se tudi takrat
ne bile smele žene vtikati v »politiko«?
Mi pa pravimo: Če ima žena pravico go-
voriti, ko gre za zakon in vzgojo otrok,
potem ima gotovo tudi pravico in dolžnost,
govoriti, ko gre za to, da se ustvari njenim
otrokom, katerih očete so izkravali na
bojnem polju, srečnejša bodočnost in svo-
bodna domovina.

Še na neko drugo številko »Unione«
moramo odgovoriti. Koroški nemški du-
hovniki, ki so tudi sklenili neko resolucijo
proti jugoslovanski državi, končujejo to
resolucijo z besedami: »Kot katoliški du-
hovniki obojamo vsak poizkus vlačiti ve-
ro v politični boj za Jugoslavijo in vsak
način agitacije, ki žali verski čut.« »Unio-
ne« pravi, da je to tudi njeno načelo: naša
vera je vzvišena nad vsako narodno strem-
ljenje in v narodnih bojih ne smemo poza-
biti, da smo katoličani. To se pravi, da
je vera prva stvar, ona je nad narodnostjo
in korist vere je nad vse. Vprašamo pa se-
daj gospode okrog »Unione«: Ali Vaša de-
janja odgovarjajo tem načelom? Kdor po-
zna cerkvene razmere v Trstu in njih raz-
voj v zadnjih desetletjih, mora to zanikati.
Za zgled vzemimo stolno cerkev sv. Justa.
Mnogo let je bila v tej cerkvi slovenska
pridiga, katere se je naše ljudstvo v veli-
kem številu udeleževalo. Toda odpravili
so jo pred leti, od takrat je stolnica prazna,
ker italijanski pridigarji pripovedujejo —
praznim klopem. O resničnosti te trditve
se lahko vsakdo prepriča vsako nedeljo.
Porečete nam: mi nismo odpravili sloven-
ske pridige, ampak magistral je pritiskal
na ordinarijat, da jo je ukinil. Res je to.
Toda če bi Vi resno mislili z zgoraj nave-
denimi načeli — o katerih ne moremo mi-
sliti, da jih priznavate še le v najnovejšem
času — bi morali to obsojati, ker to vendar
ne more biti v korist veri. metati ljudi iz

cerkve zato, ker so Slovenci. A ne, Vi to odobravate! In ko ste videli, da magistrat iz političnih razlogov pritiska na Ordinariata, da mora odpraviti slovensko propoved pri sv. Justu, Vi se takrat niste ganili, dasi je vmešavanje magistrata v verske in cerkvene stvari proti Vašim načelom, ampak je framažonski magistrat v tem oziru imel v Vas najboljšo zaslombo. — Povejte, kdo je bil tisti, ki je meseca januarja 1898 zahteval od škofa Šterka, da naj odpravi tudi slovensko pridigo, krščanski nauk in petje iz cerkve sv. Antona starega? Ali je bil to »Piccolo« ali ste bili Vi, italijanski duhovniki? — Poglejmo le v samostan v Trstu? Od vseh vetrov so prihajali sem v Trst, iz Italije, iz Španije, iz Trentina, le slovenski redovnik ne dobi v Trstu gostoljubne hiše. Iz vsega tega je razvidno, da imamo tu opraviti s skrbno sestavljenim načrtom, po katerem mora tudi cerkev sodelovati proti poitalijančevanju. In to je najostudnejše vmešavanje politike v vero. In tega nemoralnega poitalijančevanja, kateremu naj služi tudi cerkev, mora biti enkrat konec.

Mariborsko pismo.

Maribor, 6. aprila.

Pri posvetovanju poslovalnice slovenskih spodnještajerskih poslancev, katere mu je — kakor smo že poročali — prisostvovalo tudi več zastopnikov graškega namestništva in lokalnih oblastnih, je poslanec Rožkar navedel čuden slučaj, da so bile v neki, pri mariborskem okrajnem glavarstvu vodjeni kazenski stvari v zadevi rekvizicij, oproščene vse stranke, ki so se branile nemški, a obsojene vse, ki so se branile slovenski.

Navzoči voditelj okrajnega glavarstva dr. Kramer je takoj izjavil, da njemu to ni znano. Zahteval je, naj se mu vsak tak slučaj naznani ter zagotovi strogo objektivnost. — Besede, ki jih je tu govoril voditelj okrajnega glavarstva, so bile zelo lepe in mi ne dvomimo niti najmanj v dobre namene gospoda voditelja, dasi do sedaj še nismo imeli prilike, da bi se bili o teh dobrih namenih tudi dejanski prepričali. Saj smo bili mi Slovenci dosedaj »potrpežljivi osli«, kakor pravi naš pesnik in zato radi potrpiamo in čakamo. Toda na preveč trdo poizkušajo se tudi naše potrpežljivosti ne sme zanesti. Če se ne motimo, obstoji neka ministerialna naredba, da se morajo vloge strank reševati vedno v onem jeziku, ki so bile vložene. Mariborsko okrajno glavarstvo pa si tega načela še danes ni prilastilo. Znani nam so slučaj — ali res le slučaj? — da so dobile stranke na slovenske vloge nemške rešitve. Radi verujemo v dr. Kramerjevo teoretično objektivnost. Toda nujno potrebno je, da pokaže to tudi v praksi, to pa predvsem, da bo to objektivnost zabilal podrejenim uradnikom in posebno posameznim referentom.

Naši Nemci se nahajajo te dni v ekstazi. V ta položaj jih je spravil govor grofa Czernina minulega torka. »Marburgerca« kar vriska vesolja in priobčuje dan za dnem fulminantne članke proti veleizdajalcem. Gospod Jahn — urednik »Marburgerca« — je v svojem elementu. Vendar tudi ta kupica veselja ni brez kaplje grenkobe. »Marburgerca« namreč vprašuje, zakaj grof Czernin ni izrecno stigmaliziral kot veleizdajalcev tudi Jugoslovancev, ko vendar ti niso nič boljši kakor Čehi? Obenem bi hotela ta plemenita gospoda, da se zopet postavijo vsilice!

Take lepe prilike seveda tudi ptujski Orniš ni smel zamuditi, ki je Czerninu čestital na možatem govoru. Dalje pravi ta junaški listič: Kakor na severu, tako je na jugu organizacija istotako podlih in kukovnih Masarykov pod imenom jugoslovanskega gibanja, strankarska skupina, ki je, kakor je dokazano, v zvezi s sovražnim inozemstvom, kjer vzdržuje lastne časopise in si prizadeva — žalibog z uspehom — da bi v širokih masah ljudstva v notranjosti monarhije zamorila patriotičen čut. Zato izraža g. Orniš nado, da bodo tem besedam sledila tudi dejanja!

Nemško društvo za Maribor in okolice je na občnem zboru dne 3. t. m. izvolilo za svojega predsednika znanega hujška odvetnika Mravljaga. Na zborovanju so napadali slovensko mariborsko duhovščino, ki baje nastopa Nemcem sovražno. Dokaz za to so ostali seveda dolžni. Sklenilo se je, da se skliče v Mariboru v kratkem »Volkstag«. Pri vprašanju, ali naj se na ta »Volkstag« povabijo tudi gotovi poslanci, kakor Steinwender in Einspinner, se gospodje niso mogli zediniti; pri glasovanju je bilo enako število glasov za in proti. Odločil je predsednik, da se povabi. Vzlic tej očitni needinosti, pravi »M. Z.«, da je imelo glasovanje »einen einmütigen Charakter«. V resnici pa obstoji vsa ta »einmütigkeit« naših Nemcev v sami negaciji in dokler se gre proti Slovcem. Kakor hitro pa bi trebalo preiti od besed do dejanj, neha tudi ta slavljena »Einmütigkeit«. Najlepši dokaz za to je pač, da se ne morejo zediniti niti v tako enostavnem vprašanju, kakor je ono, ali

naj se na kak šod povabi poslance ali ne.

Kakor smo že poročali, je električna centrala v Falu že gotova, a Maribor je vzlic temu še vedno brez električne luči, ker ni bilo kabla. Vojno ministrstvo je namreč ves material zaplenilo. Sedaj pa je vojno ministrstvo — ki bo električno silo rabilo tudi samo — vendar dovolilo potreben material in tako je nado, da se Maribor na poletje enkrat zasveti v električni luči.

Bitka na zahodu.

NEMSKO URADNO POROČILO.

Berlin, 8. aprila. (K. u.) Uradno: Veliki glavni stan:

Zapadno bojišče: Na bojni fronti na obeh straneh Somme se je bojna delavnost omejevala na artiljerijske boje. Delni napadi Angležev v gozdu Hangard (na severnem bregu potoka Luce, približno 16 km južnovzhodno Amiens) in Francozov pri Grivesnes (severnozapadno Montdidier) so se izjalovili pod težkimi izgubami. — Na južnem bregu Oise so prisilili naši uspehi z dne 6. aprila sovražnika, da je še v noči od 6. do 7. aprila izpraznil dele svojih postojank med Bichancourtom (približno 3 km južno Chauny) in Barizisi (približno 7 km vzhodno Bichancourta). Včeraj smo napade nadaljevali in vrgli sovražnika po osvojitvi Pierremandea (nekaj kilometrov južnovzhodno Bichancourta) in Folebraya (kakor Pierremande ob cesti Chauny-Coucy, približno 3 km južnovzhodno Pierremandea) na zapadni breg Ailette. Od Bichancourta ob Oise umikajoče se kolone je s severnega brega reke zgrabil od strani ogenj naših strojnih pušk in jih pod najtežjimi izgubami postrelil. Z vzhodnega roba gozda Coucy (približno 15 km severno Soissons) in čez Barizise naskakujoče čete so osvojile gorsko grmado severnovzhodno od Folebraya in prodrle do Verneuila (tik severno Coucy). Število ujetnikov se je zvišalo na nad 3000.

Pred Verdunom je na večer oživel artiljerijski boj.

Ritmojster baron pl. Richthofen je priporil svojo 77. in 78., poročnik Wenkhoff pa svojo 23. zračno zmagalo.

Z drugih bojišč nič novega.

Berlin, 8. zvečer. Naš napad na južnem bregu Oise smo nadaljevali. Sovražnika smo vrgli iz njegovih močnih postojank na višinah vzhodno od Gazyle Chateaux.

Ludendorff.

Angleško poročilo.

London, 7. aprila. Včeraj smo uspešno s protinapadi napadali. V gozdu Avalny smo obnovili svoje prejšnje postojanke in ujeli ob tej priliki nad 120 mož ter zaplenili nekaj strojnih pušk. Sovražnik je pozneje zopet napadel naše postojanke pri Albertu, a smo ga odbili. Sovražnik je ponoči poskušal napadati južno od Hebuterne, a je njegov poskus ogenj naših topov popolnoma zadušil. V malih bojih smo danes jutraj južno od Somme zboljšavali naše postojanke in ujeli nad 40 mož.

London, 7. aprila. Danes jutraj smo južno od Amiens izvajali manjše podjetje, vsled česar se je vnel oster krajni boj. Sovražnik je poskušal priboriti svoje prejšnje postojanke; napadel je z močnim protinapadom, a imel je le težke izgube; število ujetih Nemcev se je zvišalo na nad 140; zaplenili smo tudi več strojnih pušk. Sovražnik je danes jutraj pri Bucquoy dvakrat napadel naše postojanke, a njegove čete smo obakrat ustavili; naš topovski ogenj jih je razkropil. Na ostali bojni črti je bilo podnevi mirno.

Francosko poročilo.

Pariz, 6. aprila zvečer. Na bojni črti ob Oisi in Sommi se je s silo topovski boj nadaljeval. Sovražnik je danes jutraj naše postojanke med Mesnilom — St. Georgem in Monchelom močno napadal, ogenj našega topništva je napad tako zlomil, da se je popolnoma izjalovil. Pred našimi črtami leži veliko mrličev. Naše baterije so razkropile severno od tam sovražnika, ki se je zbiral v šumi južno od Hangarda in pri Demainu. Nemci so v odseku pri Noyonu obstreljevali s težkimi granatami, nato so nam poskušali iztrgati tla, ki smo jih severno od gore Renaud pridobili. Naše čete so v živahnem boju držale, kar so dobile, kakor tudi zemljo, ki so jo osvojile na levem bregu Oise. Nemci so podnevi silno napadali na bojni črti pri Abbécourt južno od Chaunyja in Barisisa. Naše čete so se branile v črtah naših prednjih straž, ko so zadale napadalca visoke izgube, so na povelje zasedle pripravljene postojanke. V Argonih, pri St. Mihielu in Ban de Saptu so s topovi na obeh straneh precej močno streljali.

Pariz, 7. popoldne. Francozi so sinoči pri Grivesnesu odbili napad Nemcev. Ponoči so med Montdidierjem in Noyonom na obeh straneh silno streljali s topovi. Francozi so napadli zahodno od Noyona s protinapadom močan nemški oddelek, kateremuse je posrečilo, da se je ustalil v neki prednji francoski črti; Nemce smo prepodili. Nemci svojih napadov na bojni črti ob Oisi pri Chaunyju in pri Barisisu

niso ponavljali. Nemški presenetljivi napadi severno od Chemin-de-Damesa niso uspevali. Reims so ponoči silno obstreljevali.

Belgijsko poročilo.

Dne 5. in 6. aprila so na celi bojni črti s topovi le slabo streljali.

× × ×

Na belgijski bojni črti se 5. in 6. t. m. položaj ni spremenil. Tudi s topovi niso posebno streljali.

Na angleški bojni črti se 5. t. m. položaj ni spremenil. V bojih dne 4. t. m. severno od Somme je nastopalo od severno od Somme do severno od Bucquoya do deset nemških divizij. Angleži so s svojimi protinapadi izboljšali svoje prejšnje postojanke v gozdu Avaly, odbili napade Nemcev pri Albertu in južno od Somme. Dne 7. aprila so pri Bucquoyu odbili dva nemška napada. Nemci so popoldne dne 7. t. m. odbili angleške polke, ki so naskakovali pri Beaumontu-Hamelu in južno od Villers-Bretonneuxa.

Na francoski bojni črti ob Oisi in Sommi je 6. t. m. divjal topovski boj. Francozi so odbili napad Nemcev med Mesnilom — St. Georgem in Monchelom in severno od gore Renaud. V Argonih, pri St. Mihielu in pri Ban de Saptu so s topovi precej močno streljali. Francozi poročajo, da so se ta dan bili najhujši boji v odseku Abbécourt, kjer so se francoske čete iz prvih črt na povelje umaknile.

Dne 7. t. m. so odbijali Nemci napade Angležev v gozdu Hangard in napade Francozov pri Griveseuxu. Armada generala Boehna je dosegla, da so Francozi ponoči od 6. do 7. t. m. izpraznili dele svojih postojank, ki leže med Bichancourtom in Barisisom. Dne 7. t. m. je Boehn napadal dalje, vzel Pierremande in Follenbray in pregnal Francoze na zahodni breg Ailette. Ob Oisi je prodril do Verneuila in ujel nad 3000 mož. Dne 8. t. m. je vrgel Francoze iz njih postojank na višinah vzhodno od Gouzy le Chateau. — Vojški strokovnjaki splošno sodijo, da je Hindenburg zapovedal Boehnu napasti, da razbremeni Nemce na črti Montdidier—Noyon, katero so Angleži in Francozi silno s protinapadi naskakovali, in da prisili z nastopom v Ailette Focha, da odtegne iz prostora Montdidier—Noyon rezerve, s katerimi je ustalil tam prodiranje Nemcev.

Francosko časopisje napoveduje Fochovo ofenzivo ob Oisi. »United Press« sporoča, da so dozdej poslali Nemci v boj 100 divizij in da jih pošljejo lahko še 100, preden svoje sile izčrpajo, a zavezniki so v stanu kljubovati ofenzivi in si končno zmagati zagotoviti.

Clemenceau na bojišču.

Pariz, 7. (K. u.) »Echo de Paris« poroča: Clemenceau je včeraj obiskal angleško in francosko bojno črto. Ko se je vozil skozi Amiens, je rekel, da vse dobro stoji.

Bern, 7. (K. u.) »Lyon Republicain« poroča: Clemenceau je včeraj v odsekih izjavil, da mora sporazum rešiti zelo težavno nalogo, a da na končno zmagati popolnoma upa. Municijski minister Loucheux je poročal, da se je tudi v zadnjih mesecih izdelovanje streliva in orožja pomnožilo.

Fochova rezervna armada.

Amsterdam, 8. Nizozemski vojni poročevalci poročajo, da ne šteje Fochova rezervna armada 60, marveč 30 divizij.

Angleški umik iz St. Quentin.

Amsterdam, 8. (K. u.) »Daily News« javlja: Vlada namerava uvesti preiskavo radi umika pete armade iz St. Quentin.

× × ×

Priprave na morju.

Amsterdam, 8. Londonski dopisnik »NewYork-Worlda« poroča: Neka visoka angleška osebnost je izjavila: Angleški mornariški krogi pričakujejo, da bodo nemški podmorski čolni po končanem mesecu aprilu do začetka junija s posebno močjo nastopili. Nemčija najbrže nastopi s podmorskimi križarkami velikankami, ki dozdej še niso nastopale.

Iz Finske.

Stockholm, 7. aprila. »Dagens Nyheter« sporoča: Bele garde so ujele v Tammerforsu 8000 mož. Rdeče garde so izgubile 2000 mož, med njimi 1800 Rusov. Rdeče garde so se obupno branile. Bojeval se je med njimi trudi ruski smrtni bataljon. — »Stockholms Dagblad« sporoča, da name-rayajo bele garde tudi Bjornsborg vzeti.

Petrograd, 6. aprila. Ko so se pripe-ljale nemške ladje, dva dreadnoughta sta med njimi, pred Hangö, so streljale na ruske ladje. Poveljnik ruskih ladij je tri velike ladje razstrelil. Nemške izgube so neznatne, ker je ruski ledolomec »Volhinac« vodil nemške ladje skozi znana mu polja ruskih min. Nemci so izkrcali danes jutraj 12.000 mož, ki so pričeli ofenzivo v smeri proti Helsingforsu. Finske rdeče garde so se upirale, a so se morale pred številno premočjo Nemcev umakati.

Iz Rusije.

Trockij je pozval ruske častnike, naj vstopijo v rdeče garde. Obeta jim visoke plače in njih stari čin. — Izvršilni glavni odsek je izdelal ustavo socialne zvezne republike in je izdal tozadevni razglas. Inozemci si lahko pridobijo rusko državljanstvo.

Carjevo rodbino prepeljejo na Ural.

Agentura: Vsled dogodkov na daljnem Vzhodu se je sklenilo prepeljati carjevo rodbino v neko mesto v Uralu.

Kamčatko

odkupijo najbrž Združene države od Rusije. O kupčiji se vlada sovjetov pogaja z ameriškim vojaškim pooblaščencom Jhonsonom.

Japonci in Angleži v Vladivostoku.

Haag, 8. aprila. »Mirning Post« sporoča iz Petrograda: V Petrogradu sedaj Japonce ravnotako sovražijo, kakor so jih med rusko-japonsko vojsko. Sumnitiijo, da je nastopila Japonska v tajnem sporazumu z Ameriko in z entento, da zasede Sibirijo. V petrogradskem vojnem ministrstvu so zelo razburjeni.

Moskva, 6. aprila. Agentura: Sibirski izvršilni odbor je protestiral proti japonskemu izkrcanju v Vladivostoku. Sibirski delavci in kmetje se bodo krepko branili proti vsakemu poskusu japonskih imperialistov zasesti katerikoli del Sibirije. V celi Sibiriji so razglasili oblegovalno stanje. Revolucijske oblasti naj uvedejo obrambo revolucije proti vpadu imperialistov.

Moskva, 5. aprila. Agentura. Japonsko diplomatsko zastopstvo je izjavilo, da je izkrcanje v Vladivostoku le krajnega pomena in da se pripetljaj kmalu vzravna.

Tokio, 6. aprila. Reuter: Angleške čete so v Vladivostoku zelo izkrcali, da stražijo kolodvor, ki leži blizu konzulata. Upajo, da japonske čete kmalu upostavijo red.

Z Balkana.

Francosko poročilo z Orienta.

Pariz, 5. aprila. Praske so se razvile v odseku ob Strumi, Angleži so nekaj Bolgarov ujeli. Na Dobrempolju v ovinku Črne in zahodno od Bitolja na obeh straneh streljali s topovi. Letali so vrgli dve toni razstrelil na sovražne lavbe.

Italijansko balkansko poročilo.

Rim, 7. aprila. Uradno. V Albaniji smo 5. t. m. ob Osumu odbili velike sovražne čete, ki so se našim opazovalščem blizale.

Rumunija po vojski.

Parafirali so pošteno pogodbo med Rumunijo in Avstrijo. V delavskega minis je bil povišan Nikolaj Ghica-Comenesti. Zunanji minister Arion je odpravil posebne misije v Parizu, Washingtonu in v Lizboni.

Boji z Italijani.

AVSTRIJSKO URADNO POROČILO.

Dunaj, 8. aprila. (Kor. urad.) Uradno poročajo:

Na jugozapadni fronti nič važnega.

Načelnik generalnega štaba.

Politične novice.

+ Shoda S. L. S. v Blokah in v Starem trgu pri Ložu. V nedeljo, dne 27. t. m. se je vršil v Blokah pri Fari šod S. L. S. Govorila sta poslanca J. Gostinčar in dr. L. Pogačnik. Udeležencev je bilo nad 700. Popoldne pa se je vršil šod v popolnoma napolnjeni društveni dvorani v Starem trgu pri Ložu. Govorila sta med velikim navdušenjem dr. L. Pogačnik in Jože Gostinčar. Sprejete so bile na obeh shodih resolucije, v katerih se izjavlja zaupnica S. L. S. in poslancem, knezoškofu dr. Jegliču, Jugoslovanskemu klubu itd. Navdušenje med ljudstvom za odločno politiko naših poslancev za svobodno jugoslovansko državo v smislu deklaracije je splošno.

+ Graška in ljubljanska cenzura. V današnji »Tagesposti« beremo: »Dunaj, 8. aprila. Iz Maribora je prispela danes Českomu svazu iz Maribora naslednja brzojavka poslanca dr. Korošca: »Naj pride, karkoli hoče, mi ne bomo izdali interesov Nemčije,« je rekel grof Czernin načelniški konferenci dunajskega mestnega sveta. Da bi narodi ne premišljevali o teh besedah, se je moral povzročiti med njimi razpor. In kaj bi naj nemško-českomu grofu bilo bližje, kakor da nahujska nemški in mažarski narod k izbruhom sovražstva proti Čehom? To se mu je posrečilo. Česky svaz naj sprejme za gotovilo, da bodo Jugoslovani v žalosti in veselju zvesto vztrajali ob strani češkega naroda v boju za njega čast in obstoj. Trdno sklenjeni bomo našo skupno pravično stvar dovedli do zmag.« — Mi smo objavili včeraj isto brzojavko in smo bili zaplenjeni — cenzor nam je blagovolil pustiti samo zadnji odstavek. To je eklatanten primer, kako samovoljno ravna ljubljanska cenzura s slovenskim časopisjem. Že vsebina dr. Korošceve brzojavke je taka, da ne daie cenzorju nobe-

nege povoda za konfiskacijo; saj je dr. Korošec le to povedal, kar je lahko vsakdo sam razbral iz Czerninovega govora. Še bolj nezmisljena pa postane konfiskacija, če vemo, da jo bomo naslednji dan lahko brali v vseh nemških listih. Dr. Skubl nas hoče za vsako ceno politično patronizirati, ohraniti nas v pohlevni nevednosti. A če hoče to doseči, bi bilo najprej potrebno, da po svojih načelih preuredi graško in dunajsko cenzuro, sicer ta podere, kar on sežida.

+ **Shod v št. Janžu pri Spod. Dravogradu.** Včeraj smo priobčili poročilo o shodu v št. Janžu na štajersko-koroški meji, ki sta ga priredila dr. Korošec in dr. Vrstovšek. Toda ljubljanski cenzor nam je cenzuriral poročilo o tem, kako so poskušali Nemci razbiti zborovanje in jo pošteno skupili. Pač pa sme nemško časopisje o tem — seveda tendenciozno — obširno poročati. V današnji »Tagespost« čitamo, kako so Nemci pod vodstvom poslanca Luchovnika in Girstmayra, urednika Jahna in nekega Domainga iz Dravograda prišli v št. Janž in hoteli motiti zborovanje. Hoteli so govoriti na shodu, toda Slovenci jim niso dali besede. Prišlo je do burnih prizorov in pretepov. Poročevalec »Tagespost« je videl celo ruske ujetnike, kako so metali polena na Nemce. Zastopnik vlade je zborovanje razpustil. Nemci so nato zborovali v neki gostilni pri Spodnjem Dravogradu. — Poročilo o shodu v št. Janžu je zopet nov dokaz, kako postopna naša ljubljanska cenzura. Kar je alpskim Nemcem v Gradcu dovoljeno, je prepovedano v Ljubljani in Slovenci smejo čitati v »Tagesposti« izkrivljena poročila, a ne smejo objektivnih v »Slovenecu«.

+ **Po shodu v št. Janžu.** Po shodu so, kakor nam poročajo, čakali ponoči nemškutarji na dr. Korošca v Spodnjem Dravogradu. Odpeljal se je v Smartno pri Slov. Gradcu, kjer je prebivalstvo priredilo obema poslancema serenado z govori in petjem.

+ **Sestanek pristašev »Kmečke stranke«** se je vršil včeraj ob 2. uri popoldne v deželnem dvorcu. Na sestanek je vabil z osebnimi pismi g. deželni glavar. Med navzočimi je bilo največ duhovnikov in le nekaj laikov. Govorili so dr. Šusteršič, dekan Arko, dr. Lampe in dr. Pegan. Ponavljali so svoje običajne napade na Jugoslovanski klub, na »Slovenca« in »Jugoslovana« ter sklenili, da začno izdajati lastni dnevnik, medtem ko bo »Resnica« tudi nadalje izhajala kot tednik. Za dnevnik imajo dosti denarja, strojev, stavcev in papirja, vprašanje pa, ali bodo imeli tudi naročnikov, prepuščamo mirno bodočnosti.

+ **Preganjanje.** Katehetoma na madžarski šoli v Reki gg. Sl. Šporeterja in J. Baniču so za mesec marec ustavili plačo, ker sta osumljena, da sta podpisala jugoslovansko deklaracijo. — Suplenta sušaške gimnazije A. Matasoviča, starešino »Domagoja«, so odstavili iz službe.

+ **Bosenski politiki na Dunaju.** Z Dunaja poročajo: Bosenski politiki Dimović, dr. Sunarić, Bašagić in Arnautović so na Dunaju, kjer se pogajajo z ministri glede prehrane ljudstva; bosensko ljudstvo je glede prehrane že čisto blizu katastrofe. Pravijo, da je ta obisk bosenskih politikov na Dunaju v zvezi s pripravljajočo se novo ureditvijo vprašanja državnopravnega položaja Bosne in Hercegovine v monarhiji.

+ **Skupen klub vseh čeških socialističnih poslancev.** Iz Prage poročajo, da se pojavlja v krogih nove češke socialistične stranke, ki je sestavljena iz narodnih socialistov in socialnih demokratov, tendenca, naj bi se vsi češki socialistični državni poslanci združili v enoten klub. Če se to zgodi, bo zgubil češki državno-pravni klub veliko članov in češki socialistični klub bi postal za češkimi agrarci najmočnejši klub v Češkem svazu.

+ **Protest čeških žen proti govoru grofa Czernina.** Shod ženske zveze pri izvrševalnem odboru Češke državnopravne demokracije se je vršil dne 6. t. m. pod predsedstvom Božene Vikove-Kunetirke z naslednjo proti grofu Czerninu naperjeno resolucijo: Grofu Czerninu je menda neznan, da so češke žene vseh čeških političnih strank in ženskih društev izdale dne 7. svečana splošno manifestacijsko izjavo, s katero so se proglasile za popolnoma edine s poslanci češkega naroda in s trikraljevsko deklaracijo generalnega shoda čeških poslancev z zahtevo samostojne češko-slovaške države. Štejemo si v svojo dolžnost iznova proglasiti, da si češke žene in matere ne žele drugega miru, kakor miru, ki prinese svobodo in samostojnost vsem narodom in da so pripravljene še vse žrtvovati, dokler ne dosežemo takega miru. To svojo izjavo podpiramo, če treba, s toliko milijoni podpisov, kolikor milijonov je čeških mater in žen.

+ **Poljaki in Czernin.** Vsepoljski »Kurier Lwowski« komentira govor grofa Czernina med drugim s sledečimi besedami: »Kot politična koncepcija je bil govor fiasco. Grof Czernin se rotí pri vseh svetnikih, da hoče miru, a izza lepih besed se roga rogati aneksionizem, s katerim soglašajo samo v taboru »brezobzirnih«

Nemcev. Pokloni Wilsonu, ki služijo kot okrasek uvoda, stoje v nasprotju z vsebino celega govora in so v vsaki podrobnosti zanikanje postulatov Wilsona. Tudi politične spretnosti ni pokazal grof Czernin, ko se je dal zapeljati svojemu čustvovanju in je na tako vehementni način napadel Čeha. Ta ofenziva ne bo škodila Čehom, pač pa bo utegnila zanesti pod parlamentarno streho nov požar in ni izključeno, da goreči tramovi pokopljejo pod seboj mesto Čehov njihove nasprotnike. Da ni bilo v govoru dotaknjeno poljsko vprašanje, to nas nikakor ne žalosti. To dokazuje, da grof Czernin ni še zgubil vsakega čuta sramu, da se je posebno po miru v Brestu, kjer so ga prišli na svežem dejanju neresnice, ogibal »resnicoljubja«, da ne zaide med nove zapletljive. V splošnem je govor Czernina samo nov neuspeh »genialnega« diplomata, katerega genilnost vodi Avstrijo vedno v nove skrbi in spore.

+ **Zamotano vprašanje.** Graški »Arbeiterwille« prinaša uvodnik, v katerem dokazuje, na kako negotovih tleh stoji danes vsako obdobjanje veleizdaje. Glasom zakona zakrivi zločin veleizdaje tisti, ki hoče kak del ozemlja iztrgati iz avstrijske države zveze. Sedaj pa vzemimo galsko vprašanje! Kdor bi bil pred nedolгим časom mislil na to — tako piše »Arbeiterwille« — da bi Galicijo v kakršnikoli obliki izločil iz avstrijske državne misli, bi bil, če bi mu bila ta misel ušla z jezika, nedvomno zapadel smrti. Galicijo, to s tolikimi krvnimi žrtvami branjeno in nazaj osvojeno deželo z njenimi naravnimi zakladi soli, premoga, petroleja itd. priklopiti Rusko-Poljski — kakšna smrtnonevarna misel! Toda glej, v zadnjem času in vsaj do pred kratkim je bila »avstrijsko-poljska rešitev« tista, ki je veljala kot edino mogoča. Kdor ni hotel biti »veleizdajalec«, je moral biti zanj. Potem je nastopil čas omahovanja, ko pravi avstrijski patriot patriot ni vedel, kaj naj stori; sedaj se pa zdi, da je misel na združitev Galicije z Rusko-Poljsko v zunanjem ministrstvu zopet priljubljena. Potemtakem ne bo veleizdaja, če se kdo izreče za »iztrganje« Galicije? Okolnost, da bi nova država potom personalne unije prišla pod žezlo habsburške dinastije, na celi stvari ničesar ne izpremeni: dosedanje državno-pravno razmerje te kronovine do države bi se bistveno izpremenilo. V resnici danes noben človek ne vé, kaj bo jutri v Galiciji in z ozirom na Galicijo veleizdaja; s tem je pač zadostno dokazano, kakšni otroci ali žalibog bolje — kakšni ostudni denunciantje so nemško-meščanski politiki in njihovo časopisje, ki narodne nasprotnike neprestano dolže veleizdaje, ker le-ti žele, da se nevdružna državna ustava izpremeni, dočim je nemško meščanstvo v svojem konservativizmu odreenelo in okamenelo. Ti ljudje se znajo nekega jutra zbuditi in bodo začuden čitali, da ima od danes naprej to, kar je še včeraj veljalo za veleizdajo, veljati kot edino pravi patriotizem in čista državna misel.

+ **Prehrana Dunaja.** Dne 8. t. m. se je oglašila pri ministrskem predsedniku dr. Seidlerju deputacija dunajskega občinskega sveta. Predsednik Paul je rekel, da upa, da bo moglo dunajsko prebivalstvo sedanjemu zmanjšano količino moke in polno količino kruha dobivati tudi vnaprej. Tudi krompirja bo dobila vsaka oseba še naprej po 1 kg na teden. Rumunske dobave, ki jih je omenil grof Czernin, obsegajo v glavnem pitane prešiče. Kar se tiče zelenjave, je že zagotovljeno, da dobi Dunaj prvo ogrsko zelenjavo. Za revnejše sloje je vlada že dovolila naknadne kredite in odprla za prihodnje četrtletje kredit nadaljnjih 14 milijonov kron. Položaj v Ukrajini se vsak dan bolj jasni in prve pošiljave so že na poti. — Nato je pripomnil ministrski predsednik, da mu je položaj dobro znan in da je dobila vlada ne glede na možnosti dovoza iz Ukrajine tudi zagotovitve glede Rumunije, tako da smemo upati, da bomo do dobe, ko dobimo večje pošiljave, shajali. Vlada bo izrabila vsako možnost, da se položaj izboljša.

+ **Konfiskacija slovaških razglednic** v prosep spomenika padlih slovaških vojakov-junakov. Preiskovalno sodišče v Požunu je dalo zapleniti vse razglednice, ki jih je izdal župnik Ferdiš Juriga, slovaški poslanec, v prosep spomenika za padle slovaške vojaške, ki ima biti postavljen v Požunu. Zaplenjene so tudi razglednice v prosep ustanovitve Bratislave v Bratislavi (Požunu). Trgovinski minister je odzvel rečenim razglednicam poštni debit in je odredil, da imajo poštni uradi te dopisnice zbirati in oddati preiskovalnemu sodišču v Požunu. Torej tudi pomnik padlim slovaškim junakom je izdajalstvo proti »Magyarozag«.

+ **Odprto pismo češkega poštne uradništva.** »Časopis českých úředníků poštovních« je prinesel te dni na uvodnem mestu naslednje odprto pismo: »Slavnemu »Českému Svazu« v državnem zboru: Dopustili ste, da se brzovlakova ambulanca Praga—Dunaj 173, ki je bila svoj čas smatrala kakor češka koncesija, proti kateri

so Nemci tedaj uvedli ves svoj aparat v delovanje: obrekovanje, očrnjevanje, interpelacije itd., odpravi in ste se zadovoljili s pismeno ministrovo obljubo, v kateri je navedel tako budalaste razloge, da so strokovnjaki kar osupnili, kako je mogoče kaj takega napisati! In to je podžgalo Nemce še k nadaljnjim korakom. Zdaj naskakujejo že to zadnjo češko ambulanco, ki vodi na Dunaj. Kakor znano, zahtevajo, da se ambulanca Praga—Dunaj 35 premesti na Dunaj. Bojimo se resno, da se bo to tudi zgodilo, če se ne uprete z vso energijo. Prosimo, ne dajte si vzeti te zadnje zveze z Dunajem, ne podcenjujte ambulančne pošte, ampak zahtevajte, da se vse na Češko prihajajoče ambulanice razdelijo! Podajte primeren in utemeljen predlog, da se vlada in parlament o tem vprašanju izjavita. Ne boste osameli, saj dunajski vlaki hodijo tudi drugam na Moravsko, v Galicijo itd. in povsod se godi isto. S tem trpi odprava nemške korespondence. — Uradništvo »Časopisu českých úředníků poštovních«.

+ **Blagoslov vojne.** V hesenski zbornici je poročal minister Ewald: Vsakega prijatelja domovine mora vzmiriti žalostno moralno stanje ljudstva med vojno. Kriminalni slučaj med mladino se strašno množi. Leta 1914. je bilo na Hesenskem obsojenih radi zločinov 96 mladoletnih oseb do 18. leta, leta 1915. 285, leta 1916. 347, leta 1917. že 468. a vsled prestopkov v teh letih 585, 1154, 2895, 4012 mladoletnih oseb.

+ **Seidler vabi Čeha na razgovor.** Dunaj, 8. aprila. Ministrski predsednik dr. pl. Seidler je povabil k sebi na razgovor predsednika Češkega svaza Staneka in podpredsednika Tusarja.

+ **Vsenemci in jugoslovanska manifestacija v Ljubljani.** Vsenemški organ »All-deutsches Tagblatt« se peča v svoji torkovski številki na prvem mestu z jugoslovansko manifestacijo v Ljubljani. Poroča obširno o slavnosti, prinaša izveček govorov in prihaja do zaključka, da je cela slovenska javnost napolnjena danes sovraštva proti Nemcem in da je zahteva po Jugoslaviji last celokupnega slovenskega naroda. »All-deutsches Tagblatt« kliče na boj Nemce in pravi: »Nemški narod bo vodil boj brez usmiljenja proti Jugoslovanom. Danes ne poznamo več jugoslovanskega vprašanja, ampak samo še jugoslovansko nevarnost. Izjavljamo: ne poznamo nobenega popuščanja in umikanja, nobenega trgovanja in kompromisov, niti ene nemške drobtine ne smemo zgubiti na jugu na poti do sinjega južnega morja.« — V tem smo z Vsenemci edini: z ljudmi, ki nas hočejo uničiti, z Vsenemci nobenih kompromisov na poti do naše svobode.

+ **Czernin nekdanj in sedaj.** Dunajski »Morgen« izjavi: Grof Czernin rad presepeti. Včasih svet prijetno, včasih pa neprijetno presenetli. Zadnji njegov govor se ne more popolnoma v prvo vrsto uvrstiti, ker se je precej vidno od prejšnje svoje vodilne smeri oddaljil. Sploh se naša zunanja politika ne odlikuje z ravno črto. Kdor le površno kritično presoja razne izjave našega zunanjega ministra, mora pribiti velik razloček med Czerninovimi govori. Prejšnji Czerninovi govori niso obsegali malenkostnih prejšnjih diplomatskih umetnosti, zdelo se je, da skuša spremeniti sovraznika v zanesljivega prijatelja, morebiti to še vedno namerava, a pot, ki si jo je zdaj izbral, najbrže ne pripelje do zaželenega smotra. Vtis njegovega govora je čisto drugačen, kakor takrat, ko je spregovoril besedo o novem svetovnem redu in zahteval mednarodno, popolno razorožbo. Zdelo se je, da namerava vreči Czernin orožje stare diplomatske šare proč in se prebiti do nove, velike ideje, a njegov zadnji govor se ne razločuje veliko od zaprasenega čestitljivega sloga tiste diplomatske umetnosti, o kateri se je mislilo, da jo je Czernin pre-rastel. Mislilo se je, da cvete nada, zdaj se moramo bati, da bo bojazni sledilo razočaranje.

+ **Čehi proti Czerninu.** Prihodnjo nedeljo se vrši v Pragi velik češki shod, na katerega so povabljeni vsi češki poslanci, gosposkozbornični člani, pisatelji in umetniki ter zastopniki vseh političnih strank. Na shodu bodo sklenili protestno izjavo proti zadnjemu govoru grofa Czernina.

+ **Zveza žurnalistov v zbornici.** Poslanec Zenker je odložil predsedstvo zveze žurnalistov v zbornici. Zenker je oni mož, ki se je najbolj odločno in dosledno boril proti cenzuri.

+ **Grof Esterhazy pri cesarju.** 8. t. m. je došel na Dunaj ogrski minister brez portfelja grof Moric Esterhazy in z ozirom na uspeh zadnjega ministrskega sveta, ki se je pečal z volilno reformo, razvil pred cesarjem svoje mnenje o političnem položaju.

+ **Stališče poljske ljudske stranke.** 8. t. m. je v Krakovu zboroval narodni svet poljske ljudske stranke in po 10urni razpravi sprejel resolucijo, v kateri se izreka za skupno p-stopanje vseh poljskih strank v parlamentu. Dokler ne bo Poljski klub držal politike v enislu majskih sklepov, naj poslanci poljske ljudske stranke osta-

nejo v njem. Ako se najvažnejše poljske zahteve ne izpolnijo, naj stopijo Poljaki proti vladi v najostrejšo opozicijo in če bi to v okviru Poljskega kola ne bilo mogoče, naj predlože poslanci poljske ljudske stranke narodnemu svetu vprašanje, ali naj še ostanejo v klubu ali pa naj izstopijo. Predsedstvo kluba naj da pobudo za ustanovitev splošnega narodnega sveta za celokupno poljsko zastopstvo na Dunaju. Sprejeli so tudi oster protest v holmskem vprašanju.

+ **Poljski mestni svet v Lublinu razpuščen.** Avstrijska okupacijska oblast je razpustila poljski mestni svet v Lublinu in imenovala vladnega komisarja. Vzrok: neprijaznost proti vojaškim oblastim.

+ **Tajna diplomacija.** Z ozirom na tajna pogajanja v Švici piše »Morgen«: Švicarska povest nas uči, da ima tako grajano javno diplomatično delovanje le nekaj za se. Tajna diplomacija s svojimi pridržki in s skrbjo, da taji, kar se je zgodilo, spodkopuje odkritost in poštenost med narodi, podaljšuje vojske, zastruplja mir.

Ljubljanska aprovizacija.

a **Prodaja moke.** Moka se bode prodajala od srede 10. t. m. do vštete sobote 13. t. m. Na vsako izkaznico se dobi četrt kilograma ajdove moke, kilogram moke stane 96 vinarjev.

a **Krompir za IV. okraj.** Stranke četrtega okraja prejmejo krompir v četrtki, dne 11. t. m. in v petek, dne 12. t. m. ter v soboto, dne 13. t. m. pri Mühleisnu na Dunajski cesti. Določen je tale red: v četrtki, dne 11. t. m. dopoldne od 2 do 9 štev. 1—110, od 9 do 10 štev. 111—220, od 10 do 11 štev. 221—330, popoldne od 2 do 3 štev. 331—440, od 3 do 4 št. 441 do 550, od 4 do 5 štev. 551—660. V petek, dne 12. t. m. dopoldne od 8 do 9 št. 661 do 770, od 9 do 10 štev. 771—880, od 10 do 11 štev. 881—990, popoldne od 2 do 3 štev. 991—1100, od 3 do 4 štev. 1101 do 1210, od 4 do 5 štev. 1211—1320. V soboto, dne 13. t. m. dopoldne od 8 do 9 štev. 1321—1430, od 9 do 10 št. 1431—1540, od 10 do 11 štev. 1541 do konca. Vsaka oseba dobi 3 kilograme. Kilogram stane 30 vinarjev.

a **Meso na rumene izkaznice C št. 1 do 1300.** Stranke z rumenimi izkaznicami C št. 1—1300 dobe meso po znižanih cenah v sredo, dne 10. t. m. popoldne na Poljanski cesti št. 15. Določen je tale red: od 1 do pol 2 štev. 1—130, od pol 2 do 2 štev. 131—260, od 2 do pol 3 štev. 261—390, od pol 3 do 3 štev. 391—520, od 3 do pol 4 štev. 521—650, od pol 4 do 4 štev. 651 do 780, od 4 do pol 5 štev. 781—910, od pol 5 do 5 štev. 911—1040, od 5 do pol 6 štev. 1041—1170, od pol 6 do 6 štev. 1171 do štev. 1300.

a **Meso na zelene izkaznice B št. 1201 do konca.** Stranke z zelenimi izkaznicami B št. 1201 do konca dobe meso po normalnih cenah v sredo, dne 10. aprila popoldne v cerkvi sv. Jožefa. Določen je tale red: od 1 do pol 2 štev. 1201—1320, od pol 2 do 2 štev. 1321—1440, od 2 do pol 3 štev. 1441—1560, od pol 3 do 3 štev. 1561—1680, od 3 do pol 4 št. 1681—1800, od pol 4 do 4 štev. 1801—1920, od 4 do pol 5 štev. 1921—2040, od pol 5 do 5 štev. 2041—2160, od 5 do pol 6 št. 2161—2280, od pol 6 do 6 štev. 2281 do konca.

a **Jajca za I. okraj.** Stranke I. okraja prejmejo jajca v četrtki, dne 11. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. S seboj naj prinesejo rodbinske izkaznice. Dobe lahko do 10 jajc na osebo. Jajce stane 70 vinarjev. Prodaja se vrši od 8. do 11. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Vhod skozi glavna vrata.

a **Jajca za II. okraj.** Stranke II. okraja prejmejo jajca v petek, dne 12. t. m. v cerkvi sv. Jožefa. S seboj naj prinesejo rodbinske izkaznice. Dobe lahko do 10 jajc na osebo. Jajce stane 70 vinarjev. Prodaja se vrši od 8.—11. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Vhod skozi glavna vrata.

a **Petrolej na izkaznice A za I. do V. okr.** se bode oddajal po sledečem redu: Na vsako A-izkaznico, veljavno za I. do V. okraj, se dobi ¼ litra petroleja. Ker privatne stranke vsled odredbe c. kr. trgovinskega ministrstva z dne 26. marca 1918 za čas od 14. aprila do 31. avgusta 1918 sploh ne bodo dobile več petroleja, se mora strankam v I. do V. okraju odvzeti vse A-karte za petrolej. Ostanek petroleja je natančno in karte predložiti zanesljivo 16. aprila v mestni posvetovalnici. — Petrolej se dobi v sledečih trgovinah: Na izkaznice za I. okraj: št. 1 do 300 pri Vrhovcu, Poljanska cesta, št. 300 do 900 pri Jermanu, Poljanska cesta, št. 900 do 1000 pri Holzerju, Dunajska cesta. — Na izkaznice za II. okraj: št. 1 do 150 pri Trdinu, Stari trg, št. 150 do 500 pri Kavčiču, Sv. Florijana ulica, št. 500 do 800 pri Klemencu, Dolenjska cesta, št. 1200 do 1500 pri Zorčiču, Kolodvorska ulica. — Na izkaznice za III. okraj: št. 1 do 300 pri Jelčinu, Čojzova cesta, št. 300 do 550 pri Vratačnikovi, Tržaška cesta, št. 550 do 900 pri Paku, Opekarska cesta, št. 900 do 1300 pri Zorčiču, Kolodvorska ulica, št. 1300 do 1500 pri Holzerju, Dunajska cesta. — Na izkaznice za IV. okraj: št. 1 do 200 pri Premku, Pred igriščem, št. 200 do 500 pri Staculu, Selenburgova ulica, št. 500 do 1200 pri Korassiju, Gra-dišče, št. 1200 do 1500 v Konsumu, Zvezda. — Na izkaznice za V. okraj: št. 1 do 300 pri Elbertu, Zvezda, št. 300 do 600 pri Megliču, Sodna ulica, št. 600 do 1100 v Konsumu, Sodna ulica.

Ljubljanske novice.

Ij Damski odbor, ki si je nadel nalogo, da po možnosti lajša gorje našim ubogim vojakom invalidom, je pričel svoje delovanje s tem, da je preskrbel tem trpinom velikonočne piruhe. Na veliko nedeljo obdarovani so bili v prvi vrsti med revnimi »najrevnejši«, to so naši oslepelci vojaki, ki bivajo v Gradcu. Vsak je dobil lep maslen, orehov kolač, kranjsko klobaso, jajca, jabolka, čaj, pecivo, bonbončke ter cigarete in tobak. Tudi naši invalidi, nahajajoči se o veliki noči na obrtni šoli in v Marijanišču so prejeli razne jestvine, cigarete, tobak in čašico vina.

Ij Poročil se je v nedeljo dne 7. t. m. v cerkvi sv. Petra Lovrenc Kozin z gđ. Marijo Kačar.

Ij Poročila sta se v cerkvi sv. Petra v Ljubljani gospod Ivan Sušnik iz Ribnice z gđ. Reziko Medvem iz Zatičine.

Ij Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične na mestnem magistratu v sredo, dne 17. aprila 1918 v mestnem vojaškem nastanjevalnem uradu (Mestni trg šte. 27, III. nadstropje) in sicer: za stanovanja v I. mestnem okraju (Poljanski kraj), v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) in v III. mestnem okraju (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v sredo, dne 17. aprila; za stanovanja severno Prešernove ulice, Franca Jožefa ceste — IV. in VI. mestni kraj — (St. Peterski kraj in Vodmat) v četrtek, dne 18. aprila. — Za Spodnjo Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v petek, dne 19. aprila. Uradne ure izplačevanja so od 3. do pol 6. ure popoldne.

Ij Umrli so v Ljubljani: Herman Lesjak, absolvent trgovske šole, 25 let. — Alojzij Mohorič, slikar, 77 let. — Frančiška Prek, kolarjeva hči, 3 tedne. — Radoslava Petrič, rejenska, 2 meseca. — Josip Vehovec, novorojenček, 11 dni. — Ivan Čufar, c. kr. policijski nadstražnik, 39 let. — Ana Zupan, hči delavca, 15 let. — Uršula Zrimc, posestnikova žena, 36 let. — Marija Vrhovnik, kočarjeva žena, 39 let. — Marija Zlempergar, žena tovarn. delavca, 67 let. — Marija Novak, hiralka, 78 let. Ij Našla se je denarnica z majhno vsoto denarja na Karlovski cesti. Dobi se na Nadvojvoda Friderika cesti šte. 11.

Primorske novice.

p Cesarjeva zahvala primorskemu prebivalstvu. Njegovo Velikanstvo mi je naročil, da naj naznanim prebivalstvu Goriške in Gradišanske in Istre za iskrena čustva patrijotične vdanosti in zveste naklonjenosti povodom cesarjevega potovanja skozi te dežele Najvišjo zahvalo. Radosti me, da zamorem naznaniti to javnosti. — Baron Fries-Skene.

p C. kr. okrajna sodnja v Gradišču ob Soči naznanja, da začasno uraduje v Romansu v hiši gospoda Franca Candussija.

p Učitelstvu goriškega okraja. Ker se za dan 4. aprila razglašeno zborovanje učiteljskega društva za goriški kraj ni moglo radi nepričakovanih ovir vršiti, sklicuje se novo zborovanje tega društva za četrtek, dne 18. aprila ob 10. uri popoldne v Ajdovščino. Da po presledku dolgih treh let prestejemo po vojni zrahljane naše vrste, se nujno naproša vse učitelstvo — tudi vojaki —, da naznani z obratno pošto svoje naslove in s tem zopetni pristop društvu dosedanemu društvenemu blaginiku Pavlu Plesničarju v Ajdovščino, ki dopošlje nato vsakemu potrebno število položnic za poravnano društvene članarine. Na dnevnem redu so važne točke, zato se pričakuje od strani vsega učitelstva v okraju najobilnejše udeležbe. — Sklicatelj: Alojzij Urbančič.

Dnevne novice.

— Iz št. Janža v Brežice. Pišejo nam: Naj pojasnim javnosti, kako točno prihajajo brzojavke, poslane v slovenskem jeziku. Brzojavko, naslovljeno v Brežice na štajersko, sem poslala v četrtek. Ljubljanska centrala jo je oddala v Breznitz na Češko, odtam došla mi je, da je nepoznana. Odgovor, da lahko pridem po blago, sem dobila namesto v četrtek, šele v ponedeljek. Torej iz št. Jerneja v Brežice je potovala brzojavka po Češkem in po preteku štirih dni končno peti dan sem dobila odgovor iz Brežic! Čudno, povsem čudne razmere vladajo pri poštni upravi! Ali pa norda upravni faktorji res mislijo, da noramo Slovenci vse voljno prenašati?

— Št. Vid pri Brdu. Velikonočne praznike smo obhajali prav žalostno. Odhajal je namreč od nas preč. g. bovški dekan Janez N. Vidmar, ki je ves čas svojega begunstva preživel med nami. Bil nam je res pravi prijatelj, tolažnik in vzoren dušni pastor. Veliko je storil za olepšavanje cerkve. Pri odhodu na Goriško mu kličemo: »Bog ga ohrani še dolga leta!«

— Umrli na ulici. Nastavljenec Frankove tovarne cikorie v Zagrebu Alojzij

Pristovšek, rojen 1. 1867. v Celju, se je vračal v soboto okoli 6. ure z dela domov. Na cesti ga je zadela kap in zgrudil se je mrtev na tla.

— Odlikovanje. Prejel je železni zasluzni križec in bronasto hrabrostno svetinjo Peregrin Capuder, posestnik in gostilničar iz Lukovice pri Domžalah.

— Na prehrani je na Hrvatskem in v Slavoniji 10.000 otrok iz Istre, Bosne, Hercegovine in Dalmacije.

— Smrtna kosa. V uršulinskem samostanu v Škofji Loki je umrla novinka S. Cecilija Cimolini.

— Hrvatsko planinsko društvo v Zagrebu namerava zgraditi planinsko kočjo pod vrhom Risnjaka v Gorskem kotaru (blizu kranjske meje) v višini 1300 m nad morjem. V koči bo 24 postelj.

— Razpuščen je občinski zastop v Radoslavcih, okraj Ljutomer, in imenovan za gerenta posestnik Anton Božič.

— Umrli je dr. Jožef Zdenko princ Lobkovic, najstarejši sin cesarjevega prvega pobočnika Lobkovica.

Prosveta.

pr Prva slovenska knjiga pri 10. armadi. Deseta armada izdaja za vojake na bojišču poljudno leposlovno knjižico. Urednik teh publikacij je nadporočnik Michelangelo baron Zois. Sedaj je izdala prvič slovensko delo, in sicer ljubko Ksaver Meškovo sliko o ljubezni in pohlepu naših ljudi po domači zemlji: Njiva. Knjižica stane 20 vin. in se naroča lahko pisмено pri: »Verlag der Kriegszeitung der k. u. k. 10. Armee« v Beljaku.

pr Nova hrvatska opera. Profesor zagrebškega konservatorija Fran Lhotka je uglasbil tridejansko opero »Minko«. Besedilo je napisal hrvatski pisatelj dr. Milan Ogrizović po Jorgovaničevi noveli.

Naredno gospodarstvo.

g Osobje parnih in motornih plugov. Domobranksko ministrstvo je v sporazumu z vojnim in poljedelskim ministrstvom izdalo naredbo, po kateri se strojniki in kurjači pri parnih in motornih plugih oproste vojaščine do 1. julija 1918. Oprostitev 7 najmlajših letnikov (1894—1900) je nedopustna. Lastniki motornih in parnih plugov dobe potrebna pojasnila pri okrajnih glavarstvih, kakor tudi potrebne tiskovine, katere morajo izpolnjene vložiti najkasneje do 20. aprila.

g Draginja konjskega mesa. Kakor popora »Zeit«, stane sedaj kilogram konjskega mesa na dunajskem trgu 18 K.

Dr. Jeršetove »Lavretanske šmarnice« za leto 1918., ki so ravnokar izšle, naj si vsakdo takoj naroči, ker sicer Katoliška bukvarna ne more biti odgovorna, da jih bo pravočasno prejel. Opozorjamo samo na neurejene poštno razmere in veliko pomanjkanje uslužbencev, vsled česar mnogokrat ne moremo pravočasno izvršiti naročil.

Vojska na Balkanu. Spisala profesorja Sušnik in dr. Šarabon, ki se več let ni smela prodajati, je sedaj zopet dovoljena in se dobi v Katoliški bukvarni v Ljubljani.

SLUŽKINJA

za postrežbo v hiši in delo na vrtu se sprejme v mali družini brez otrok v Krškem proti hrani in mesečnim 30 K. Ponudbe pod znamko »Pridnost 1172« na upravo »Slovenca«.

Šivilje

se sprejmejo proti dobri plači pri A. SINGER, LJUBLJANA, Gradišče 7.

Čebulček

liter K 5.— priporoča SEVER & URBANIČ, Ljubljana.

Proda se dobro ohranjeno

moško kolo

s staro pnevmatiko. Poizve se Komenskega ulica šte. 36/pr. 1157

Bogu vsemogočnemu je dopadlo poklicati k Sebi danes ponoči našo iskreno ljubljeno sestro, oziroma svakinjo in teto

Soror Cecilijo

(Vido Cimolini)

uršulinko v Škofji Loki

po dolgi bolezni, previdno večkrat s sv. zakramenti, v 21. letu njene dobe. Pogreb bo v torek popoldne. Sv. zašušne maše se bodo brale tudi v kapelici zavoda »Asylum angelorum« v Spodnji Šiški.

V Ljubljani, dne 8. aprila 1918.

Pija Kranjc roj. Cimolini, Gusti in Rudolfi Cimolini, brat in sestri.

Krajni šolski svet v Preserju javlja tužno vest, da je njegov zvesti član in nadzornik, č. g.

Matija Gerzin

župnik in duhovni svetnik

dne 6. aprila mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bo dne 9. aprila 1918 v Preserju.

Blag mu spomin!

Krajni šolski svet v Preserju, dne 7. aprila 1918.

Zahvala.

Za vse dokaze sočutja in tolažbe ob bridki izgubi našega nepozabnega brata, oziroma nečaka, bratranca in strica, gosпода

Josipa Salbergerja

c. kr. rez. poročnika in posestnika

izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ter vsem, ki so spremili rajnika k večnemu počitku, najtoplejšo zahvalo. Posebno pa se zahvaljujemo velerodnim gospem iz Kranja za pogrebno spremstvo in slavn. tržiškemu pevskeemu zboru za ginljive žalostinke.

Zalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Marija Babnik, roj. Rajer, naznanja v svojem in v imenu svojega sinka Vladkota ter vseh ostalih sorodnikov, da je njen iskreno ljubljani, nepozabni soprog, oziroma predobri oče, sin, zet in brat, gospod

Ivan Babnik

trgovec in posestnik v Dravljah

dne 8. t. m. po daljši trpljenja polni bolezn, previden s tolažili sv. vere, v 56. letu svoje dobe mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se bo vršil v sredo, dne 10. t. m., ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Dravljah šte. 92 na pokopališče v Dravljah, kjer se bo položil blagi pokojnik v rodbinski grob k večnemu počitku.

Nepozabnega ranjakega priporočamo v prijazen spomin in molitev. 1176 V Dravljah, dne 8. aprila 1918.

Mestni pogrebni zavod.

Hlapec ali kočijaž

h konjem, zanesljiv, dobi stalno službo v hotelu »Slon« v Ljubljani. 1178

Knjigovodja (tajnik)

z večletno prakso, samostojna moč, se za stalno sprejme. Plača po dogovoru. Pismene ponudbe na upravo Hotel »Slon« v Ljubljani. 1179

Proda se:

Starinska garnitura: 1 klečalnik s predalom, Madona iz alabastra s stekleno omarico, 2 srebrna svečnika in razpelo.

Ponudbe pod znamko »Starina 1174« na upravo »Slovenca«.

Gospodična

popolnoma zmožna obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi, želi primerne službe v pisarni. — Cenj. ponudbe pod »Pisarna 26« na upravo »Slovenca«.

Kupim

hišo v Ljubljani

za 100.000 do 300.000 kron.

Ponudbe pod »Hiša«, Ljubljana, poštni predal 74.

3 kg čiste masti kot nagrado dobi, kdor mi preskrbi do 1. maja

stanovanje

obstoječe iz 2 do 3 sob. Najraje tudi z uporabo vrta. Ponudbe na upravo lista pod šifro »čedno«. 1181

Restavracija „pri Maliču“

LJUBLJANA, nasproti glavne pošte.

Točijo se priznana dobra vina. Za seje, shode in zborovanja na razpolago velika separatna soba.

»Za mnogobrojni obisk se slavnemu občinstvu priporoča

velespoštovanjem

STANKO JESENKO.

Išče se pridna

dekla

najrajši kaka begunka, k begunski družini na deželi blizu Celja na posestvo. Mora znati molziti in opravljati poljska dela. Naslov pove uprava »Slovenca« pod znamko »Begunska dekla 1175«.

Razpisuje se orfanistova im cerkvenikova služba

V SMLEDNIKU NA GORENJSKEM. Dohodki so sledeči: Stalna letna plača 780 kron, postranskih dohodkov okoli 500 kron, užitek njive in gozda, prostovoljna pšenična in prosena bira, prosto lepo stanovanje v »Društvenem domu«. Nastop službe 1. junija. Voditi je treba tudi društveno petje in tamburaški zbor. Upoštevali se bodo samo Cecilijanci z dobrimi spričevili. ZUPNIJSKI URAD V SMLEDNIKU.

Konjak

iz vin lastnega pridelka destilirani, pri slabostih vsled starosti in težkočah v želodcu že več stoletij sloveč kot krepilo za ohranitev življenja. Razpošilja 10 let starega 4 poliliterske steklenice franko po pošti za 88 kron, mladejša triletnega, čudovito učinkujočega kot bol lajšajoče vrbalno sredstvo pri trganju v udih. Francovo žganje, 4 poliliterske steklenice za 60 kron. Vino od

56 litrov naprej. Beli burgundec K 5'60 in rdeči burgundec po K 6'— liter. 125

Benedikt Hertl.

graščak, grad Goliče, Konjice, Štajersko.

Srbečico

garje, lišaje in vsakovrstne kožne bolezni odstranja zanesljivo in naglo Bernsteinovo mazilo brez duha. Cena 3, 5 in 9 kron. Sem spadajoče Bernsteinovo milo 5 kron. — Izdeluje lekarnar Aleksander Gerö, Nagykörös 30, Ogrsko. 366

Posojilnica v Mariboru (Narodni dom) sprejme izvežbanega

knjigovodja

Nastop in plača po dogovoru. Prošnje, opremljene s spričevili o dovršenih študijah ter dosedanjem službovanju, je vložiti do 18. aprila 1918 pri ravnateljstvu posojilnice (Narodni dom).

Ravnateljstvo.

Zastoj dobi vsak na željo

moj glavni katalog ur, srebrnine, zlatnine in godbenih predmetov. Violine po K 14, 20, 25, in više. Dobre harmonike po K 16, 25, 35 in 50; prvovrstne harmonike po K 70, 80, 100 in 120; trovrsne po K 180, 200, 240 in 280. Zamena dovoljena ali denar nazaj. Pošiljatev po povzetju ali predplačilu. Razpošiljalnica JAN KONRAD c. in kr. dvorni dobavitelj Most (Brüx) šte. 1754, Češko.

Razpis službe.

Službo gozdnege in poljskega čuvaja odda takoj občina Zgornja Šiška. Prošnje s priloženim navstvenim spričevalom in domovinskim listom je poslati do 20. aprila t. l. županstvu Zgornja Šiška. V prošnji naj se navede tudi zahtevek plače in naturalij za prehrano. 1177 Županstvo Zg. Šiška, dne 7. aprila 1918.

RUDOLF KOLLMAN

LOJZIKA KOLLMAN roj. PETKOSIG

poročena.

Ljubljana, 7. aprila 1918.

„Neue Südslavische Rundschau“

Edina v nemškem jeziku izhajajoča jugoslovanska revija, edini tudi zunanemu svetu dostopni jugoslovanski organ, poklican, na zunaj zastopati interese Hrvatov, Slovencev in Srbov in naše slovanske brate zunaj slovanskega juga informirati o kulturnih, gospodarskih, političnih in socialnih razmerah trojednega naroda. »Südslavische Rundschau« je bila oblastveno ustavljena. — Da se izpolni vrzel, se je ustanovila »Neue Südslavische Rundschau« kot bojni in informacijski organ za interese Hrvatov, Slovencev in Srbov. — Pozivljamo torej vse one, ki žele zmagati jugoslovanski, torej tudi občešlovanski stvari, da se naroče na »Neue Südslavische Rundschau«. — Obenem opozarjamo slovanske firme, da je »Neue Südslavische Rundschau« najugodnejši posredovalec za nakup in prodajo blaga na slovanskem jugu, da se torej v listu »Neue Südslavische Rundschau« inserira najuspešneje. — Naročnina na »Neue Südslavische Rundschau« stane vs leto K 30, polletno K 15, četrtletno K 8. — Inserati: Cela stran K 150, polovica K 75, četrtina K 40. — Tudi prosimo slovanske politike in nacionalne ekonomne sotrudištva.

Vprašanja in naročila je naslavljati na:

»NEUE SÜDSLAVISCHE RUNDschau«

Zagreb, Akademski trg 2. 1173

Odgovorni urednik: Mihal Moškerc.

Izdaja konzorcij »Slovenca«.

Katoliška uskarna v Ljubljani.